

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010457
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010457.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Milana Straku v trestnej veci proti odsúdenému O. B., nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom Z. XX, okres Y., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 08. septembra 2022, prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 02. júna 2022, sp. zn. 6Pp/34/2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 02. júna 2022, sp. zn. 6Pp/34/2022, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) sa návrh odsúdeného O. B. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu v zákonnej lehote podal sťažnosť odsúdený do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Do rozhodovania o podanej sťažnosti nadriadený súd neobdržal odôvodnenie podanej sťažnosti odsúdeného.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Na základe preskúmania správnosti konania, predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia, krajský súd zistil, že okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmiennečné prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

V rámci preskúmania správnosti samotného výroku napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 Tr. zák. a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 Tr. zák.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienčné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienčne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

K vyššie uvedenému krajský súd považuje za potrebné dodať, že podstata inštitútu podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody netkvie v tom, aby bol odsúdený za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní zákonom ustanovenej doby. Podmienčné prepustenie je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, zo 14. februára 2008). Rozhodnutie o podmienčnom prepustení má fakultatívnu povahu, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom ustanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 a § 67 ods. 1 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmienčné prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke,

preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu, avšak nebola kumulatívne u neho splnená podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody. Okresný súd správne poukázal na to, že očakávanie vedenia riadneho života odsúdeným pre prípad jeho podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody musí byť založené na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného z hľadiska doterajšieho pôsobenia výkonu trestu odňatia slobody so zohľadnením všetkých poznatkov o správaní sa odsúdeného aj pred nástupom výkonu trestu, zohľadnením možností jeho nápravy a zohľadnením jeho osobných pomerov.

Podľa správnych zistení okresného súdu v napadnutom uznesení sa odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody správa v súlade s ústavným poriadkom. Na druhej strane okresný súd tiež správne zistil, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody už po 4-krát pre spáchanie úmyselnej trestnej činnosti. Okresný súd rovnako správne prihliadol aj na to, že odsúdený v minulosti už bol aj podmiennečne prepustený, pričom v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Odsúdený tak zjavne svojím správaním po vykonaní predchádzajúcich výkonov trestu odňatia slobody preukázal, že predchádzajúce výkony trestu odňatia slobody u neho nespĺnili svoj výchovný účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. viesť ho k tomu, aby viedol už len riadny život, čo bolo nepochybne brané do úvahy súdmi aj pri postupnom ukladaní trestov, ktoré odsúdený v súčasnosti vykonáva. Tieto skutočnosti napriek súčasnému správaniu sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom preto ani podľa názoru krajského súdu neďávajú podklad k tomu, aby bolo možné dospieť k rozumnému a odôvodnenému presvedčeniu, že u odsúdeného odpadlo riziko ďalšej recidívy, ale svedčia iba o tom, že odsúdený sa vie prispôbiť podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, teda dodržiavať normy správania sa, pokiaľ je jeho správanie pod neustálou kontrolou.

V tejto súvislosti opakovane považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska účelu trestu pri recidíve odsúdeného, ktorý je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u neho došlo k opakovanému spáchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, ktorý ho v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. mal viesť k vedeniu riadneho života. Zo skutočnosti, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť, logicky vyplýva, že ani predchádzajúca najprísnejšia forma trestu (výkon trestu odňatia slobody) odsúdeného zrejme neodradila od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou, čo svedčí o zjavnej neúčte odsúdeného k týmto chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody. Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že v prejednávanom prípade správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom svedčí len o tom, že v prípade neustálej kontroly je odsúdený schopný dodržiavať normy správania sa, nie však o tom, že by doterajším výkonom trestu odňatia slobody boli u osobnosti obvineného úplne eliminované zistené sklony k úmyselnému porušovaniu záujmov chránených Trestným zákonom, pre ktoré sklony sa odsúdený opakovane dopúšťa trestnej činnosti, pre ktorú je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná, podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.